

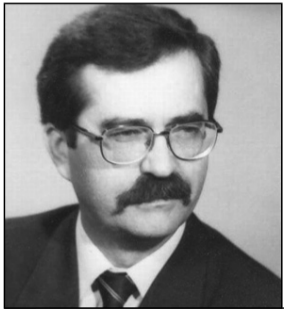
REFORMÁTUS HÍRADÓ

A kolozsvári református egyházközségek lapja

I. ÉVFOLYAM I. SZÁM

MEGJELENIK
ÉVENTE NÉGYSZER

A reformáció jelmondatai

DR. PAP GÉZA

Az 1517. október 31-ével elindult reformáció 500. évfordulójához közeledve a protestáns egyházak mindegyike már most készülődik a majdani méltó megemlékezésre. Mi reformátusok rendszerint úgy ünnepelünk október 31-én, hogy felidézzük mindazt, amivel Isten reformátorainkon keresztül megajándékozott bennünket. A reformáció tanítását nem volna könnyű feladat néhány sorban összefoglalni, ha maguk a reformátorok nem siettek volna a segítségünkre, amikor rövid, tömör mondatokban megfogalmazták mindazt, amit a református ember a Biblia alapján hisz. Ez a néhány tétel az, ami megkülönbözteti a reformátusokat más keresztény felekezetektől.

1. A reformáció egyik fontos jelmondata: „Egyedül az Írás”, azt hozza tudomásunkra, hogy Isten szavát, embernek szóló üdvüzenetét kizárólag csak a Biblia tartalmazza. A Zsid 1,1-ben azt olvassuk: „Minekutána Isten sok rendben és sokféleképpen szólott az atyáknak a próféták által, az utolsó időkben szólott nekünk Fia által”. Isten tehát szólni akar; ezt tette az Ószövetségben a próféták által, és ezt teszi az Újszövetség emberei felé is, Jézus Krisztus által. Egyedül csak a szövetség két könyve tar-

talmazza Isten szavát. Igaz ugyan, hogy a Bibliát emberek írták – sokszor még a szerző nevét, kilétét is tudhatjuk –, de azt is tudhatjuk, hogy a Szentírás írói elhívott, ihletett emberek voltak, akik nem a saját gondolataikat vetették papírra, hanem az Istentől kapott üzenetet. Erre mondja Pál, hogy: „A teljes írás Istentől ihletett...” (2Tim 3,16). A Biblia nem emberek gondolatait tartalmazza Istenről, hanem Isten gondolatait az emberről, Isten üzenetét az ember felé.

Az „Egyedül az Írás” tétele a Szentírás céljára, rendeltetésére is rámutat: nem történelemkönyv, nem földrajzi atlasz, nem társadalomtudományi tárház, hanem (66 részből álló) könyv, amelyben minden benne van, ami az üdvösséghez szükséges. Ebből nem szabad elvenni, és ezt nem kell kiegészíteni – mint ahogyan az az ember gyarlósága folytán a történelem során olyan sokszor megtörtént, amikor például a középkori egyház a Biblia mellé tette a tradíciót, a pápai és zsinati rendelkezéseket, enciklikákat, bullákat. A reformátusok számára azonban az üdvösségre nézve egyedüli mérce a Biblia.

2. A reformáció másik fontos jelmondata: „Egyedül Krisztus”. Ez a hitvallásszerű, tömör megfogalmazás azt hozza tudomásunkra, hogy Isten és ember között egyedül Krisztus a közbenjáró. Erre nézve a 1Tim 2,5-6-ban olvasható ige pontos útbaigazítást ad: „Egy az Isten, egy a közbenjáró is Isten és emberek között, az ember Jézus Krisztus, aki önmagát adta váltságul mindenkéért”. Ez a rövid bibliai szakasz arra mutat rá, hogy mivel Isten és ember között a bűn miatt olyan nagy a szakadék, hogy

mi magunk képtelenek vagyunk kapcsolatba kerülni Vele, szükségünk van közvetítőre, közbenjáróra. Mi, reformátusok a Biblia ígéje alapján hisszük, hogy egyetlen valaki képes közvetíteni Isten és emberek között: aki lakozott közöttünk, aki szenvedett, meghalt és harmadnapra feltámadott, a mi urunk Jézus Krisztus. Egyedül Krisztus a közbenjáró. Ezt azért fontos hangsúlyozni, mert egyes emberközpontú filozófiai irányzatok azt hirdették, hogy az ember erős, hatalmas, kinötte a gyermekcipőt, felnőtté vált, így képes arra, hogy saját dolgait rendezze, következésképpen nincs szüksége sem megváltóra, sem közbenjáróra. Mások elismerték ugyan az ember elesettségét, de nem Jézus Krisztust tartották az egyedüli közbenjárónak, hanem a megoldást a félistenek és démonok világában keresték, a kapcsolat helyreállítását az angyaloktól várták; a középkor pedig az egyháznak és a szenteknek szánta a közbenjárói szerepet. Ebből pedig következik, hogy kegyes életű elődeinket, hitvalló őseinket becsüljük, erényeiket követjük, de amint a Második Helvét Hitvallás tanítja, „a dicsőült égi lakókat vagy szenteket sem nem imádjuk, sem nem tiszteljük, sem segítségül nem hívjuk, és őket az Atya előtt a mennyekben szószólóként el nem ismerjük”. A református ember meggyőződéssel vallja: „Egyedül Krisztus”.

3. A reformáció harmadik, fontos jelmondata: „Egyedül kegyelemből, hit által”, azt hozza tudomásunkra, hogy Isten az üdvösséget nem a mi érdemeinkért, hanem kegyelemből adja, amit mi hit által kaphatunk meg.

Az alapvető kérdés az, hogy Isten kijelentése szerint hogyan üdvözülhetek, mi alapján leszek részese az örök életnek. A középkori egyház erre a kérdésre válaszolva – helyesen – azt hangsúlyozta, hogy az üdvösség kérdésében a legnagyobb akadály az ember bűne. Ebből viszont következett egy másik kérdés is: hogyan szabadulhatunk meg bűneinktől és bűnös természetünkől? Nyilvánvalóan a bűnért valakinek fizetnie kell, de ki az, aki a mi bűneinkért megfizethet? A középkori egyház – helytelen – válasza erre az volt, hogy a bűneinkért nekünk kell megfizetnünk, megoldásként pedig az érdemszerzés gondolatát hangsúlyozta. Ezen a nyomon haladva lehetett eljutni odáig, hogy az egyház bűnbocsátó cédulákat árult, azt hirdetvén, hogy az üdvösséget meg lehet vásárolni. Ez szemben a reformátorok a Biblia alapján arra mutattak rá, hogy az ember semmivel sem rendelkezik, amivel Isten jó tetsését elnyerhetné, Isten felé nincs fizetőeszköze. Sem a mi legjobb cselekedeteink, sem a böjtölésünk, sem az askétikus életmódunk által az üdvösséget és az örök életet nem tudjuk elnyerni.

A reformátorok bibliai szemléletmódja szerint az üdvösséget Isten nem a mi érdemeinkért, hanem Jézus Krisztusért adja, ajándékozza nekünk. Nem mi vásároljuk meg, nem mi fizetünk érte, hanem Jézus Krisztus, aki a goltjai keresztén egyszerű és tökéletes áldozatával kifizette minden tartozásunkat. Ebből nyilvánvaló, hogy ha a cselekedetek volnának a döntőek, akkor kérkedni, dicsekedni, versenyezni lehetne, hogy ki fizetett többet Istennek az üdvösségért, akkor szenvedésünkkel kifizethetnénk az üdvösséget, akkor fel lehetne vetni a gondolatot, hogy a jó cselekedetek tárházából akár másoknak is adjunk, hogy senki el ne vesszen. Pál határozottan tolmácsolja Isten üzenetét: „kegyelemből tartattatok meg hit által; (...) nem cselekedetekből, hogy senki ne kérkedjék” (Ef 2,8-9). Ez az ige először azt hozza határozottan tudomásunkra, hogy nem a cselekedeteink alapján, nem azok következményeként kapjuk az örök életet. Azután pedig azt, hogy a kegyelem szempontjából nem számítanak az érdemeink, mert a kegyelmet nem lehet és nem is kell kifizetni. Végül azt is közli velünk, hogy hit által kapjuk az üdvösséget. Figyeljünk jól, tehát nem a hitünkért kapjuk, hanem a hitünk által: az Istentől kapott hit segítségével kapaszkodhatunk bele a nekünk kegyelemből adott ajándékba.

A református ember ezeket hiszi, ezeket vallja, és ezek szerint is él.

Fáklyát gyújtunk

BIBZA ISTVÁN

Eljött az a pillanat, amikor néhányan a kolozsvári református gyülekezetek közül meggyújtunk egy szerény fényű fáklyát, hátha fényesebb lesz a világ, a mi világunk, itt Kolozsváron.

Szeretném, ha jobban látnánk, honnan jöttünk, hol vagyunk és hova megyünk.

Igaz, nekem már estébe hajlanak a dolgok, de boldog vagyok, hogy ott lehetek e láng születésénél, fellobbanásánál. Biztos vagyok benne, hogy e halvány fényben az igaz igazabb, a szép szebb lesz, a fájdalmat jobban látjuk, a megoldhatatlannak tűnőt pedig megoldhatónak.

Még nem állunk mindnyájan a láng körül, de remélem, hogy minden igazán fényre vágyó lélek nonsokára idetalál. Isten rendelése az, hogy együtt legyünk és egyik legyünk győzedelmes, sok küzdelemben megpróbált hitünkben és szolgálatunkban.

E lángban is ragyogjon reánk Krisztus, a világ világossága, az apostolok önfeláldozó hűsége, a reformátorok tiszta tudománya, hitvalló őseink rendíthetetlen bátorsága és a közvetlenül előttünk járók őszinte példamutatása.

Szeretném, ha ebben a fényben egymást jobban megismernénk, egymás példán épülnénk tovább élő kövekké Isten Anyaszentegyházában, és megtanulnánk egymást sokkal jobban elfogadni és megbecsülni. Mi nem ellenségei vagyunk egymásnak, hanem versenytársai – Krisztus és a gyülekezetek szolgálatában. Szeretném, ha ez a szerény próbálkozás ezt is szolgálná.

A jövő pedig annak kezében van, aki megbízott az Ő népének tanításával, táplálásával, vigyázásával, és örök életre hívott el bennünket.

Őrizzétek és tápláljátok ezt a lángot, hogy fénylőbb legyen a világosság és kevesebb körülöttünk a sötétség.

Kolozsvárott,
2011. október 21-én.

Luther kiszögezi téziseit a wittenbergi vártemplom kapujára (Ferdinand Pauwels, 1872)